

**Zanimive vesti iz življenja
naših ljudi po ameri-
ških naselbinah**

"Prosveta" glasilo S. N. P. J. piše z dnem 17. oktobra: Pri SNPJ je okrog 5,000 do 6,000 Hrvatov. Nič čudnega ni, če so hoteli poriniti svoj konflikt glede stare domovine tudi v Prosveto. Za htevali so, da Prosveta indorsira njih separatistični program za neodvisno Hrvatsko. Razume se, da je Prosveta zavrnila njih željo. Kolikor nam je sploh mar starokrajška politika, bi raje videli večjo federacijo na Balkanu in v srednji Evropi, ne pa cepitve majhnih držav na še manjše države. Naše energije in sredstva v Ameriki morajo predvsem veljati našim tukajšnjim potrebam. Tu živimo in tu bomo večinoma umrli, torej je naša naloga, da skušamo izboljšati si naše tukajšnje življenje, kolikor je v danih razmerah mogoče. Kdor se hoče boriti za Jugoslavijo, kakršna je, ali kdor se hoče boriti za neodvisno Hrvatsko, neodvisno Slovenijo, neodvisno Macedonijo ali neodvisno Črno goro, naj gre tja!"

Rojak Math Sigonja v Milwaukee, doma nekje iz Bele Krajine in že delj časa brez dela, je postal te dni žrtve nesrečne ga slučaja. Ker je bil brez posla, mu je Mrs. Bizjak, znana gostilničarka v West Allis, Wisconsin, od časa do časa dala priliko, da si je z manjšimi deli okoli hiše zaslužil za hrano in stanovanje. Te dni je čistil klet v hiši ter v nekem kotu zagledal polno steklenico, v kateri je mislil, da je zganjen in naglo napravil iz nje požirek, ne da bi se preprčil o vsebini. Na nesrečo je pa steklenica vsebovala acid, katerega se rabi za čiščenje odvodnih cevi. V velikih bolečinah so nesrečneža takoj odpeljali v bolnišnico, toda je že na potu umrl. Ker ni bil pri nobenem društvu in ker tudi sicer ni imel svojcev, je ležal pet dni v okrajni mrtvašnici, kakor so ga na javne stroške pokopali.

**Ubil ženo, otroka in kon-
čno samega sebe**

Doylestown, Pa., 19. oktobra. Na neki farmi v bližini tega mesta je bila danes uničena vsa družina, oče, mati in dojenec. Ko je prišel včeraj stari farmar William Erhart v hišo svojega sina Leonarda, ki je star 23 let, je dobil slednjega mrtvega, kot tudi njegovo 17 let staro ženo in tri mesece starega sinčka družine. Mladi mož je najprvo ustrelil ženo in otroka, nakar je tudi sebi s puško končal življenje. Kaj je vzrok dveh umorov in samomora, se ne more dognati.

Rdeči plakati

Mestni sodnik George Tenesy je te dni obšedil Charles Forcella in Anthony Lombardo na \$5.00 kazni, ker sta nalepljala komunistične plakate na brzojavne droge. Zagovornik obeh je vprašal policista, ki je oba omenjena aretiral, če je aretirati tudi one, ki so imeli republikanske plakate na brzojavnih drogah, toda policist je odgovoril, da so bili republikanski plakati previsoko in jih ni mogel doseči, da bi jih prinesel na sodnijo kot dokaz.

Zadružna razprodaja

Ves ta teden se vrši velika razprodaja v vseh treh trgovinah Slovenske zadružne zveze. Preberite oglas in preprčali se boste o izjemno nizkih cenah.

**Ali bo k življenju obujen
človek imel še dušo ali
bo brez duše?**

Denver, Colorado, 19. oktobra. Pastorji v tem mestu se bavijo z vprašanjem, če bo imel mrtvi človek, katerega namerava dr. Robert Cornish obuditi zopet k življenju, še dušo ali ne. Dr. Cornish je naprosil governorja države Colorado, da mu dovoli, da zopet obudi k življenju zločince, ki so bili obsojeni v smrt. V državi Colorado ubijajo zločince s strupenim plinom. Dr. Cornish iz Californije trdi, da je obudil k življenju že več psov, katere je prej sam "umoril," in dočim je nekaj psov v resnici oživilo in so pozneje v nekaj urah zopet poginili, pa je obudil k življenju enega psa, ki živi že več mesecev od tedaj. Seveda dr. Cornish sam ni gotov, kako se mu bodo posrečili njegovi eksperimenti z ljudmi, dočim se o psih ni gotov. Dr. Thomas Murray, pastor tukajšnje presbiterijanske cerkve, je naglašal, da stoji pisano v sv. pismu, da je ko je Krist obudil k življenju Lazarja, ki je bil že dalj časa v grobu, da je imel Lazar po prebujanju od smrti zopet dušo. Njemu odgovarja Rev. Hobert Meyer, pastor luteranske cerkve, ki trdi, da je bil Lazar prebujen k življenju z božjo močjo, toda navadnemu smrtniku ni mogoče, da bi znova vdihnil dušo v človeka, ki je že enkrat mrtev. "Duša zapusti truplo v trenutku smrti," je rekel dr. Meyer. "Obuditev k novemu življenju bi bil prestop in zločin proti božjim postavam. Msgr. Ryan od katoliške cerkve sv. Leona se je izjavil: "Duša je izvir življenja. Nemogoče je tudi mehanično življenje priklicati nazaj iz smrti, kaj šele dušo! Katoliška cerkev uči, da se duša mrtvega lahko nahaja še tri ure po smrti v telesu človeka."

Smrtna kosa

Preminul je po dolgi in mučni bolezni eden prvih pionirjev newburške naselbine, rojak Jos. Mesnik, po domače Bobnov oče, star 90 let. Doma je bil iz vasi Laze, fara Krka. V Ameriko je prišel pred 45. leti, in je ves čas živel pri svoji hčeri Mary, poročena Brađač. Poleg hčere zapuščal tudi sina Josepha, ki se nahaja v Randall. O pogreb ranjkega se vrši v sredo jutraj iz hiše hčere na 10414 Reno Ave. pod vodstvom Louis L. Ferfolia. Naj bo častitljivemu pionirju rahla ameriška zemlja!

Mladinski zbor

V torek, 23. oktobra se vrši preizkušanje glasov in seja staršev za Mladinski zbor v Slovenski Del. Dvorani na Prince Ave., točno ob 6. zvečer. Priglasilo se je preko 50 otrok dosedaj, in v torek imajo še ostali priliko, da se vpišejo. Starši, pripeljite otroke točno ob 6. uri.

Poziv tajnikom!

Podpisani predsednik dr. Jan. Krst. št. 37 J. S. K. Jednote prosijo vse uradnike društev J. S. K. Jednote v Clevelandu in okolici, da se gotovo udeležijo sestanka 23. oktobra ob 7:30 zvečer v S. N. Domu, staro poslopje. Navzoč bo brat glavni tajnik Jednote, Anton Zbašnik.

Rojak ponesrečil

V Glenville bolnico je bil odpeljan rojak John Češnovar, ki se je doma ponesrečil. Češnovar stanuje na 1139 Norwood Rd. Obiske so zaenkrat nedovoljeni. Želimo mu, da bi skoro okreval.

Jugoslavija pod vtisom pogreba ubitega kralja

Belgrad, 19. oktobra. Dopisnik "New York Times," G. E. R. Gedye, poroča o pogrebu umorjenega kralja Aleksandra sledeče: Pol milijona ljudi je zrlo na prizor, ko je šestnajst izbranih mož kraljeve garde vleklo topnico, na kateri je ležalo truplo kralja Aleksandra, na potu v družinsko grobnico v Topolu.

Za krsto jo stopal 11-letni kraljevič Peter II, skupaj s svojo materjo, kraljico-vdovo, ki je bila globoko zastrta v črnih pajčolanih, in o kateri se je videlo, da silno trpi. Potem so korakali ostali člani kraljeve družine. Za tem pa angleški mornarji.

Noč pred pogrebom je bila viharina, deževna in mrzla. Kljub temu je na cestnem tlaku po vseh cestah okoli katedrale čakalo stotisoče ljudi, da vidijo krsto s truplom kralja. Malo pred pogrebom se je zjasnilo, in dasi je bilo mrzlo, pa je solnce prijazno sijalo nad stotisočglavo množico.

Vse ulice v bližini katedrale so bile zaprte za promet. Policija in vojaštvo je izdalo najstrožje odredbe za varnost mnogih vladarjev in predsednikov vlad, ki so se zbrali v Belgradu k pogrebu.

60,000 vojakov je bilo poklicanih v Belgrad. Cele armade vojaštva si videl po ulicah. Po ozkih ulicah so smeli ljudje stati le ob eni strani ceste. Druge strani je zavzemalo vojaštvo. Detektivski so se nahajali med množico in stražili. Na strehah posloj so se nahajali policisti s puškami. Okna vseh hiš so morala biti zaprta, toda pol ure predno se je začel pogrebni spreved je policija dovolila, da se okna hiš odprejo. Tujezemskim častnikom je dala policija izredne ugodnosti, da so lahko vse videli in pisali ter fotografirali.

Ob 8. uri jutraj so dospeli člani kraljeve družine v katedralo. Nad slednjo se je gibalo v zraku 150 zrakoplovov, jugoslovanskih, bolgarskih, romunskih, francoskih in čehoslovanskih. Topovi so začeli streljati.

Ko je dospela kraljica-vdova Marija, jo je narod sprejel s tako ogromnimi žalnimi pozdravi, da še nikdar nisem doživel kaj enakega. Toda vdova je jokala, ko je stopala iz voza. Oči so ji bile zatekle in rdele. Videti je, da si je kraljica silno vzela k srcu tako nenadno smrt svojega soproga.

Kraljico so morali podpirati, ko je stopila iz avtomobila. Za njo je pa težkih korakov stopal mladi prestolonaslednik. Bil je jako slovesno, resnega obraza, odkrit. Lahno se je priklonil množici in korakal z materjo v cerkev.

V ogromni katedrali je bil prostor samo za kraljevo sorodstvo, tujezemske goste in najvišje uradnike vlade. Katedrala je bila vsa ovita v črno. Truplo umorjenega kralja so pripeljali že prej v katedralo. Dvanajst višjih častnikov je stražilo truplo vso noč.

Ortodoksin patrijarh Jugoslavije, metropolit Barnabas, je imel žalno sv. mašo, nakar je govoril. Povedal je o priprostosti, pogumu in odkritosrčnosti jugoslovanskega kralja. Ko so bili cerkveni obredi gotovi,

so dvignili krsto princ Pavel, eden izmed regentov in višji generali. Odnegli so truplo na topnico pred katedralo. Mrtvaška procesija se je formirala na to.

Spreddaj nosilec belega križa in nekateri cerkveni dostojanstveniki. Za njimi oddelek kraljeve častne straže, dva regimenta vojakov in ves generalni štab. Za njimi je korakal regiment francoskega vojaštva, oni slavni regiment, ki se je takoj junaško boril pri Verdunu. Za francoskim regimentom je korakal regiment čehoslovanske infanterije. Za tem pa angleški mornarji.

Za temi je prišel regiment romunske konjenice, potem pa regiment vojaštva poljske in grške republike. Za temi regimenti sta dva častnika kraljeve častne straže peljala najbolj priljubljenega kraljevega konja. Temu je sledil kraljevi uradni žalovalec. Potem si videl v spredu 26 trukov naloženih s samimi venči. Računa se, da so ljudje poslali nič manj kot 16,000 vencev na krsto umorjenega kralja. Truke z vencami so stražili Sokoli.

Za venci je korakalo 5,000 izbranih Sokolov, v narodnih nošah, s sokolskimi čepicami. 600 sokolskih zastav so imeli s seboj. Sledilo je sto vencev.

Ogromen ljudski shod

Včeraj se je vršilo v Knavsovi dvorani ogromno zborovanje v počast spomina ubitega kralja Aleksandra in v počast ideji, katere je zastopal za združeno Jugoslavijo. Dvorana je bila nabito polna. Navzočih je bilo preko 900 ljudi vseh slojev.

Zborovanje je otvoril Marijan Urbančič s primernim nagovorom. Že njegov govor je izzval pri večini navzočega občinstva solze v oči. Drugi govorniki, ki so nastopili, so bili: zastopnik čehoslovanskega konzula dr. Kalde, starosta čehoslovanske sokolske župe Ferdinand Jirša, jugoslovanski vicekonzul Mihael S. Čerezin, Rev. Bodo Petrovič, profesor Fran Tomić, predsednik srbskega "Jedinstva," Mihael Marinković, Ivan Rožanc, Ivan Tomažič, Bogdan Filipović, predsednik srbskega cerkvenega odbora in veteran, častnik bivše črnogorske armade, Michael Lah, Frank Lavrič, poročnik jugoslovanske armade, Josip Grdina ter Rudolf Trošt.

Občinstvo so bili predstavljeni dr. F. J. Kern, Ilija Dodoš, predsednik Jugoslov. progresivnega kluba, naš urednik Louis J. Pirc in Josip Penko. Prispelo je več brzojavk in pisem, izražajočih simpatije in obžalovanje, ker niso mogli biti navzoči, med temi brzojavka Rev. Milana Slaje, župnika cerkve sv. Cirila in Metoda iz Loraina, in brzojavka Antona Grdine.

Zborovanje je bilo kljub temu, da so se isti dan vršile številne druge prireditve, kar najboljše obiskano. Dvorana je bila nabito polna, tako da ljudje niso mogli več v dvorano in da so morali stati na stopnišču. Zborovanje je poteklo tako dostojno, da smo upravičeno ponosni na naše ljudi in da se lahko postavimo pred Amerikanci. Zborovanju so prisostvovali številni poročevalci angleških časopisov. Podrobneje poročilo bo sledilo v dopisih.

katere so poslale tujezemske države, in katere so nosili zastopniki poslanikov. Za temi venci so korakala slovenska, hrvatska in srbska pevka društva Jugoslavije, ki so prepevala žalostinke. Nad 5,000 izbranih pevcev je bilo v spredu.

Sledilo je potem 200 nadškofov, škofov, opatov in drugih višjih cerkvenih dostojanstvenikov. Za njimi je sledil načelnik generalnega štaba, ki je nosil kraljevo krono, admiral jugoslovanske mornarice, ki je nosil žezlo. Trije višji častniki so nosili kraljeva odlikovanja. Potem je pa sledil nepopisen prizor. Šestnajst izbranih mož kraljeve garde je vleklo vrvi, modre, bele in rdeče, ki so bile privezane ob topnico, na kateri se je nahajala krsta kralja. Ob krsti so pa korakali najvišji državni uradniki.

Takoj za krsto je korakal kraljevič Peter, slovesen sinko svojega naroda v sokolski uniformi. Gledal je v tla in sleherni je lahko videl, kako mu je kapala solza za solzo iz oči. Pred desetimi dnevi je bil še srečen šolski otrok v Angliji, danes zre ves svet na njega! Z njim je korakala kraljica-vdova. Vsak je lahko videl, da se je udeležila le z največjim naporom pogreba. Hoteli so jo pregovoriti, da ostane doma, toda je zavrnila vse prošnje in slovesno, dasi težko korakala za truplom soproga. Petrova mlada brata, Tomislav in Andrej, sta ostala doma.

Petru in kraljici so sledili vsi ministri, potem predsedniki republik in kralji. Ljudje so klečali na cestah. Sledila so vsa sokolska društva potem pa knečki narod iz Vojvodine in Dalmacije, iz stare Srbije in Like, iz Zagreba in Ljubljane, od vsepovsod iz ogromne Jugoslavije. Spreved je zaključil nov oddelek kraljeve straže. Pogreb kralja je pokazal, da je narod edin ob smrti ubitega kralja, da je pozabil na spor in žaluje ob pogrebu.

Ko je dospel spreved na železniško postajo, so francoske in jugoslovanske čete izkazale zadnje časti. Kraljevič Peter je ves čas stal z roko ob čelu in izkazoval čast narodu. Igrale so francoske in jugoslovanske vojaške godbe.

Kraljica Marija je padla v omedlevo na kolodvoru. Morali so jo odpeljati. Enako romunska kraljica-vdova Marie. Na železniški postaji so položili kraljevo krsto v isti voz, ki je pripeljal mrtvega kralja iz Splita. Vlak je vozil do Mladenovaca, kjer je zadnja postaja. Tu so čakali junaški kmeti, ki so vzeli krsto iz vlaka in jo nesli proti grobnici. Tisoče kmečkih otrok se stalo okoli s črnimi zastavicami in posipali cvetje proti krsti. Kmetice so pa stale okoli in molile, držeč prižgane sveče v rokah. Pred grobnico so čakali priprosti bivši vojaki, ki so bili odlikovani v vojni, in ki so vzeli krsto kmetom in jo ponesli v cerkev.

Ko so polagali krsto v kriptu so vsi navzoči v cerkvi glasno ihteli. Zunaj je vojaštvo oddalo poslednji pozdrav s puškami. Zvonovi v sleherni cerkvi Jugoslavije so isti čas zvonili. Iz 150 zrakoplovov v zraku so padale cvetlice na zemljo.

Pred cerkvijo, kjer se nahajala grobnica umorjenega kralja

**Kandidat Twelvetree nava-
ja težka očitanja proti
angleškemu časopisu**

Cleveland, Ohio, 19. oktobra. Col. Herbert Twelvetree, republikanski kandidat za šerifa je v svojem govoru včeraj navedel težka očitanja napram The Cleveland Press, The Cleveland Plain Dealer in The Cleveland News. Vsi ti trije časopisi delujejo za izvolitev policijskega inšpektorja McMastra za šerifa. Twelvetree je izjavil, da glasom podatkov, katere je dobil iz uradnih zapisnikov o preiskavi glede poslovanja zaprte Guardian Trust banke, so omenjeni časopisi si izposodili od dotične banke \$2,000,000. Ta ogromna svota je bila posojena na delnice, katere kontrolira "The Press," dočim je drugo ogromno svoto od iste banke si izposodil "Plain Dealer" in "News," oziroma Forest City Publishing Co., ki kontrolira oba omenjena časopisa. Ti časopisi, Press, News, Plain Dealer so svoje dni pisali, da je Guardian banka zdrava banka, dočim je bila v resnici prisiljena zapreti in ne bo nikdar več odprla, se je izjavil Twelvetree. Dobili so ogromno posojilo od omenjene banke, in ko je zaprla ji niso mogli več pomagati. Ker so časopisi vedeli, da jih bo Twelvetree napadel, so šli in izbrali policijskega inšpektorja McMastra in ga postavili za kandidata za šerifa. Vedeli so, da bo McMaster časopisom slepo sledil, in potem njega, če bo izvoljen, bodo časopisi kontrolirali položaj v Clevelandu. Twelvetree je tudi povdarjal, da McMaster, tudi če bi po čudežu dobil večino, ne more biti šerif, ker se še ni izjavil, da sploh prevzame urad. Kot znano je policijski inšpektor McMaster oni policman, ki je tekom prohibicijskih dni najbolj strupeno delal pegone na privatne hiše in vlačil nedolžne ljudi na sodnije, potem ko so njegovi pomočniki razbijali v vaših hišah.

Sweeney za spravo

Kongresman 20. distrikta, Martin L. Sweeney, je govoril včeraj v Manhattan gledališču in nujno prosil vse navzoče, da volijo demokratični tiket "straight." Izjavil je, da so nasprotstva v stranki potihnila, da danes ni vprašanje posamezne osebnosti, pač pa je vprašanje, ali podpiramo predsednika Roosevelta v njegovem delu ali pa volimo reakcionarje republikanske stranke, ki bodo v slučaju izvolitve podrli, kar je predsednik Roosevelt dobrega napravil. Sweeney je ponovno in ponovno povdarjal, da se voli ves demokratični tiket.

Odvzeti permiti

Direktor državne kontrolne komisije za prodajo opojne pijače, Col. Hughes, je tekom zadnjih šest dni zopet odvzel permitte za točenje 72 osebam v državi Ohio. Država je silno stroga pri nadzoru javnih točilnic.

Dr. Joraj Slavik

V Cleveland je dospel včeraj dr. Joraj Slavik, odlični Slovaki in član čehoslovanskega parlamenta, eden prvih boriteljev za združenje češkega in slovaškega naroda. Clevelandski Slovaki so mu priredili ogromen sprejem.

Aleksandra, je bil slavolok, katerega so postavili kmeti in ki je nosil napis: Junak-kralji! Ostali ti bomo zvesti in stražili bomo Jugoslavijo!"

**Upton Sinclair v Californiji
je nekoliko spremenil
svoj program**

San Francisco, 19. oktobra. Upton Sinclair, demokratski kandidat za governorja države Californije, je dobil pri primarnih volitvah 47,000 več glasov, kot so jih vsi njegovi demokratski nasprotniki skupaj, in za več kot 100,000 več glasov kot njegov republikanski nasprotnik Merriam. Upton Sinclair je bil izvoljen na podlagi sledečee platforme: 1. Vsi brezposelni gredo na farme ali pa v prazne tovarne, kjer bodo delali za svojo lastno prehrano. 2. Brezposelnim se izdaja skrip denar v zamenjavo za njih proizvode. 3. Odpove se državi prodajni davek in namesto njega se vpelje davek na prepis delnic. 4. Ustanovi se državni dohodninski davek, ki je toliko višji kolikor več ima posameznik letnih dohodkov. 5. Davek na dedščine se more zvišati za 50 odstotkov. 6. Davki na privatne utilitete se morajo zvišati, kakor tudi davki na banke. 7. Farme in privatne hiše, ki so vredne do \$3,000.00, ne plačajo nobenega davka. 8. Visok davek se vpelje na vsa neobdelana in nerabljena zemljišča, če so vredna \$1,000 ali več. 9. Država plača \$50.00 na mesec vsem starcem in stankam in sploh vsem, ki so nezmogni preživljati sami sebe. Od tedaj je Sinclair svojo platformo deloma spremenil. Tudi politični položaj se je v Californiji medtem tako spremenil, da je danes nemogoče z gotovostjo trditi, da bo Sinclair izvoljen.

Morilci iz Clevelanda

Kot naznanja ravnatelj državnih zaporov v Columbusu, Preston Thomas, bodo izpustili iz državnih zaporov tekom tega meseca nekako 170 jetnikov. Izmed teh jih je 11 morilcev, ki niso državljani. Zedinjenih držav in ki so bili prvotno obsojeni v dosmrtni zapor, toda jih namerava vlada pomilostiti pod pogojem, da bodo deportirani v deželo, iz katere so prišli v Zedinjene države. Med zločinci, katere bodo izpustili iz državnih zaporov je John Barbick, ki je posilil 8 mladih deklet v Clevelandu, in ko je bil poslan v ječo in izpuščen, da bo deportiran v Kanado, se je iz Kanade ponovno vrnil v Cleveland in ponovno posilil nadaljen otroke. Med drugimi deportiranci je tudi Andrej Vojnar, ki je v roparskem napadu ubil blagajnika Smeed Box Co. v Clevelandu. Tudi Vojnar je dospel v Ameriko na nepostaven način. Deportiran bo morilec Anton Yontez, brat Ivan Yontez, znanega dopisovalca Enakopravnosti, ki je umoril pred leti slovensko dekle Alice Preskar, svojo ljubico na večer njegovega 20. rojstnega dneva radi ljubosumnosti.

Pogrebniški pridejo

Narodna zveza ameriških pogrebnikov bo imela svojo konvencijo v Clevelandu v spomladni leta 1935. Najmanj 6,000 pogrebnikov bo dospelo tedaj v Cleveland. In upamo, da bo zdravje Clevelandčanov v najboljšem stanju.

Jagode v Clevelandu

Iz Californije so dospele te dni prve maline in jagode. Ampak strašno kisle so v ceni. 12 pintov takih jagod se prodaja za \$2.75.

Kača

Za "A. D." prestavil M. U.

S kraške višine je gledala Duša Sorman doli na Kvarner, ki je bil poln rumenih in rjavih jader. Na črni ruti ji je počival in omahoval široki jermas s skrbno v vozal zavitim grošem. Ob strani je mahala neizogibna nogavica, katero je pletla. Šest šestice je bila dobila za svojo skromno butarico oljčnih vejic in za dvanajst hlebkov ovčjega sira. Za tri šestice je takoj nakupila nekaj živeža. . . Zadošči ga bo za kake tri tedne. Morebiti bo tedaj že njen Ilija doma? Ilija, kdaj bo prišel njen Ilija? . . . Sam Bog je vedel to. Da, kakor je božja volja! Rada bi, da bi kmalu prišel. In potem bo prinesel mnogo, mnogo denarja in praznovali bodo ob ovčjem siru in vinu iz meha in v olju pečenih ribah in dolge noči ob žvižganju burje in čeravno se bo kdaj opil in jo do mehkega pretepel kakor polenovko, kaj za to, saj bo vendar zopet pri njej in jo bo imel rad. . .

Šest parov trpežnih nogavic mu je bila spleta med tem in par novih opank mu je lepo okrasila in lepo srajco napravila. Da bo imel veselje in nekaj lepega obleči, ko se bo vrnil po enem letu dela in prinesel trdo prislužen denar. In še za sedem ali osem nadaljnjih srajc ima prediva — tako dolgo je že zdoma — kako dolgo bo še? . . . Težko delo, da, ki ga mora njeni revež opravljati, sam Bog ve kje? Saj ni mogel pisati, a ona itak ni znala čitati. Je dejal, da ji bo sporočil kdaj po katerem, ki zna pisati, da bo šla potem s pismom k pavanu, da ji bo ta obrazložil — a saj je tudi tako dobro. . .

In jadra so neslišno polzela po zalivu, kjer potem v kasni jeseni pihali soparni široki. Črn dim parnika je izginjal nad Kvarnerom, preko vinodolskih gričev, tam v daljavi se je modrila Učka. . . Duša je vstala po kratkem počitku, pletenje se je svetilo, lahan poletni vetrček se je poigral v njeno ruto. Strmo, a vzravnanja je šla gor, med razbeljenim skalovjem po strmi stezi proti s slabim zelenjem obdanimi bajticami.

Globoko pod njenim srcem je nekaj utripalo tako lahko kakor studenček, ki je baš zagledal dan. To je bilo ob februarja, iz meseca Svečnice in svetega Blaža, iz dnevoj slovesa, komaj da je od poslednjega med bajticami rojenega do dobra si opomogla in se očistila. . . A njen Ilija, njen gospod, je hotel.

"Bo pa tudi že enkrat čas, da se nekoliko pobrigaš za svoje lonce, negalne in rožmarin," je dejala gori v Selih ob Kokri vdova Kolenc svoji hčeri. "Saj si nisi prej mogla nikdar dati zadosti opraviti, vedno si prekalala okoli njih. A sedaj misliš, da morajo take cvetlice povešati glavo, zato ker ti povešajo glavo? . . . Mi sploh zadnje čase sem nič več ne ugajam. Mar ti je treba božje poti ki Mariji Pomagaj ali plesa ob žegnanju?"

Z nevoljnimi vzdihljajem se je hči okrenila od nagejina. "Kaj naj mi bo treba? Ničesar mi ni treba. Miru mi je treba."

"Tega dobe dekleta šele potem, ko so bile z nekom klečale pred poročno stolo in ko so pojedle kolač," je dejala mati. "Nekatere tudi brez tega že prej, a to ni prav. Na, bo že še prišel. Boš že še dočakala tudi tiste ure."

"Ta neumni baron bi bil lahko tudi lov obdržal, da bi lahko

ostala skupaj."

"Tvojim ljubim očem zavoljo, kaj ne? Na, ja, že prav praviš. Lovci so lovci, lahko miselnosti ljudje, danes streljajo to, jutri ono, a vedno kaj drugega."

"On ne."

"Jaz pa pravim tako: Ako bo prišel, bo držal besedo, bo dobro, potem dobiš pravega moža. Če pa ne: potem tudi ne boš ž njim mnogo izgubila."

"Ko bi le enkrat pisal, saj zna pisati, a jaz brati."

"Kaj naj ti piše, glej? Zvečer je truden, a čez dan je delo."

"Vedno menda tudi ni na jagi?"

"Saj, jaga ni njegova služba, kolikor sem jaz razumela. Nečesa se mora naučiti o gozdu in lesu in takih stvarih, da bo kasneje dobil svoje stalno mesto."

"Koliko časa bo to še trajalo?"

"Kaj jaz vem? Pa si vzemi kakega drugega, ako ti čakanje preseda. Gornikov Florijan, ta bi bil že eden."

"Tega ne maram. Kaj me briga ta? Nobenega drugega kakor njega. Raje grem takoj v Kokro."

"Aha, tako? . . . Imaš trdo butico, a to je prav. Saj tudi jaz nisem bila drugačna. Bo že prišel, bo že."

"Ponarejen denar, kaj, kako? Že mogoče, da je šel skozi moje roke? Ali naj vsako teh cesarsko - kraljevih cunjic obračam na vse strani? I, potem bi imela dovolj dela. In sedaj naj bom še jaz kriva, ko sem bila sama opeharjena? Tako skoro izgleda! . . . Kje je moj Branko? Kje je moj sin? Tega seveda niste še našli?" Horvatička se je hripavo zasmejala. "Seveda, pogrešanega, ponesrečenega ali ubitega niste še našli! In o storilu tudi ni nobene sledi! Zato pa ste prinesli dva ponarejena goldinarja in mi jih podtikate pod nos. . . Da, da, taka je naša žandarmerija! Kaj pa morem jaz za to? Naj si pa pride po dva druga tisti Morlak ali Primorec, če že tako natančno ve, da jih je pri meni dobil in ne iz visoko spoštovane cesarske blagajne. . . In rogovit? Seveda sem od njega kupila par rogov, tu v skrinji je tista malenkost. Le vzemite jih, da se vdruči ne zbudete nad njimi!" Jezno je segla Horvatička v skrinjo ter vrgla rogovje besno na mizo. "Seveda, to je tudi prepovedano in kaznjivo, zunaj v gozdu pa leži nedolgo, da ga volkovi in črvi razjedajo! . . . Te rogljčke sem kupila, ker sem nameravala napraviti iz njih malo boljši pribor za odličnejše goste. . . O, da, pri meni se oglašijo tudi odličnejši gostje, visokorodni in zelo vplivni gospodje."

Nemoteno je stražmojster vpisaval v svojo beležnico. "Ali poznate ta-le svinčnik?" "Ne, kako naj bi ga? Ali sem tudi tega jaz ukradla, ponaredila, prikrivala ali vtihotala?"

"Ali poznate nekega Ottokarja Hawelko?" "Hawelka, kaj? . . . Mar naj bo ta moj ljubimec? Ali morebiti sokrivec na ponarejenih bankovcih? . . . A kaj bi vam odgovarjala? Le lepo domov pojdi in si puške in mondure lepo osnaži. Sama se bom odpravila iskati, sama, jaz, uboga,

stara žena in kadar se bom jaz odpravila in iskala, bom tudi našla."

Stražmojster je bil že odprl usta, kakor bi hotel še nekaj vprašati. A premislil se je, zaprl knjigo, hladno pozdravil ter s svojim spremljevalcem odšel.

Tako je tedaj stvar. Kar dušiče je ležala vročina nad dolino in nad Konfinko z njeno stisko, z njenimi nočmi, z vsako njeno uro, ob vsakem koraku, ob vsakem glasu.

"Tebe niso še izpraševali?" je vprašala furmanca Stermelca nekega dne, ko sta se zopet upala zaupno pogovarjati. To pot nista bila za zaprtimi vratmi, pač pa v odprti pivnici. "Tebe, kakor izgleda, niso še vzeli v klešče?"

Starac je prikimal. "Medpotoma. Med Bregano in Samoborjem, baš pod Vrhom so me prijeli. Ako jaz kaj vem? Ne. Da-li sem čul strel? Da, strel že, strel. Kaj imam pravzaprav s teboj? Stalno mesto za tvojo pečjo. Kaj naj le hočejo mnogo od mene?"

"Mnogo vedo, ti, mnogo. Sam Bog ve, od kje?"

Stermelc je skomignil z rameni. "Ušesa in jezike najdeš povsod."

"In kako so me vili! . . . Vedno kaj drugega, povprek in navskriž, in kar vedno z vsemi desetimi prsti pod nos. Ta je nevaren. In tudi, da je on — nu, on — sedaj že lažje govorim o njem — se češče z menoj prepirlal. Zaradi denarja in drugega. Ja, ti in denar: nič več ni treba tistih pokvarjenih Štefanovih kron iz Zagreba. To tudi že smrdi!"

"Da, ko ne bi bilo tistega pogreška. Taka neumnost. Sedaj delajo prave."

"Ni treba več za nekaj časa. Nekaj časa, pravim, sam Bog ve, kako dolgo? . . . Kaj bo sedaj?"

"Kaj bo? . . . Počakali bomo pač!"

"Od kje le tako piha?"

"Pisma, pisarija."

"Meniš? Od koga?"

"Od koga? . . . Od tistega, ki ve ne piše. Sam hudič naj ve, kaj je že ta vsega izdal. Je bil že skrajzen čas."

"Ali misliš, da bi on res —"

Stermelc je zamahnil z roko, kakor da je zadeva končana.

"Vprašanje je samo, kam in kako? . . . O, ni bil neumen."

"Njegove stvari tam gori so takoj zasegli in zapечатili. . . To mi ne dopade."

"Tudi meni marsikaj ne dopade. A vesela morava biti, če . . . Nak, to ti je bil hudič, ki sva ga naštimala — lastnega hudiča."

"Tiste stvari so vendar moje. Saj sem se priznala za mater in sem tedaj dedinja po njem. En gumb so našli, a ne vem kje."

"V zadnjih dneh so vse prevohali, videl sem na lastne oči. So sploh zadnje čase neprestano na nogah."

"Jaz nisem videla nikogar."

"Seveda ne bodo iskali tu pred hišo na odprti cesti. Od zadaj sem prihajajo, pri Otruševcu sem preko hribov. Človek se kmalu ne bi spoznal. Nu, da, ko bi za resno hotel — kdo izmed naju dveh —"

"Ti, to smrdi."

Stermelc je potegnil izmed zob vlečljivo kožo slanice. "Tja — prav dobro vsekakor ne diši."

"Ali misliš, da bi tale — ta Primorec — ali kdo drugi?"

Dalje prihodnjič

Zadružna Razprodaja

od 22. do 27. oktobra, 1934

Oktober je Zadružni mesec — čas zadružne kampanje za nove odjemalce. Potem razprodaje nudimo priliko spoznati kvaliteto in postrzbo Zadrage. Poslužite se prilike in postanite njeni stalni odjemalci.

ARISTOS MOKA, 24½ ft.	\$1-19	SILVER BAR GRAH, 2 za	27c
RED STAR MOKA, 24½ ft.	\$1-19	CONTADINA TOMATO PASTE, 3 za	20c
KROMPIR, 10 ft.	13c	FRANKOVA CIKORJA, 3 za	25c
KROMPIR, 100 ft.	\$1-09	SANTOS KAVA, 2 ft.	39c
ZADRUŽNA KAVA, 2 ft.	45c	ARGO GLOSS STARCH, 3 za	25c
BOKA JAPONSKI ČAJ, ½ funta	15c	LIGHTHOUSE CLEANSER, 3 za	10c
MILO (žajfa) komad funt, 6 za	27c	SUNBRITE CLEANSER, 6 za	25c
WHITE EAGLE SOAP CHIPS, 5 funtov	28c	TOILET PAPER, 6 za	25c
LA FRANCE POWDER, 3 zavojli za	25c	LIFEBUOY SOAP, 3 za	19c
LUX, Large	21c	LUX TOILET SOAP, 3 za	19c
RINSO, Large size	21c	RINSO, Regular size, 3 za	25c
LUX, 2 za	19c		

POSEBNOSTI!

BEST SALAD OLJE, NO. 77, galona 89c
DOMAČE KISLO ZELJE, 2 funta za 11c
Od četirika naprej: Domače Rajžve Klobase!

SLOVENSKA ZADRUŽNA ZVEZA

667 East 152nd Street

GLenville 6316

16721 Waterloo Road 712-14 E. 200th Street

V soboto 27. oktobra ste vladno vabljeni na zabavni večer ZENSKEGA ODBEKA v SLOVENSKEM DOMU NA HOLMES AVE.

(Nadaljevanje iz tretje strani)

di vsi opravičeni do enakih pravic, če se počutimo enakopravni člani ene in iste organizacije. Kushlan pojasni, da v prihodnje, če se bo sprejela točka v pravilih, je v njej zapisano, da člani, ki so zavarovani samo za posmrtnino, plačujejo mesečno 5c manj v upravni sklad. Brat Centa pripominja, da s tem, če se mu hoče vzeti pravico, da ne more biti voljen delegatom, ker je slučajno uslužben pri življenjski zavarovalnici se počuti, da so mu članske pravice prikrajšane. Brat Kushlan mu odgovarja, da nikakor odbor tega ne misli, da nista brata J. Centa in L. Levstik dobra in zvesta člana SDZ, ampak je mnogo drugih, ki si iščejo pot na naših organizacijah posla, da odvrčajo mladino od naše organizacije in jih vpisujejo v insurance. Sestra Supan tudi govori v prid mladine, ki naj se posluži naših organizacij.

Prejde se na 19. točko privzornih pravil, ki govori o številu delegacije po posameznih društvih. Odbor si je osvojil k predlogu sugestijo več delegatov, naj se v toliko spremeni, da se na mesto 50 članov izpremeni na 25 članov v prvem in drugem stavku 19. točke. Predlog odbora za pravila gre na glasovanje in dobi večino glasov, s popravkom 25 in ne 50 članov.

Brat Durn pojasnjuje, da je odbor za pravila upošteval kolikor se mu je videlo dobro vsa priporočila društev in posameznih članov v razpravah.

Argumenti k 19. točki. L. Levstik priporoča, da bi se tozadevno spremenila 19. točka tako, da bi se glasila o določanju delegatov in članske kvote sledeče: "Društva, katerega število je padlo pod 25 članov, niso upravičeni do delegata, lahko se pa združijo dva ali tri društva skupaj in lahko pošljejo delegata, ako njih število naraste na 25 članov. Nobeno društvo ne glede na število članov ni upravičeno več kot do dveh delegatov. To je društva z 25 do 200 članov enega delegata in društva, ki imajo nad 200 članov pa do dveh delegatov." To priporočilo naj bi bil predlog, če predlog odbora za pravila ne dobi dovoljne večine.

Brat Gornik apelira, naj bi ostalo glede kvote in delegacije tako kot imamo v starih pravilih. Pripominja, da dolgoletne skušnje, katere ima pri organizaciji, so mu dovolj podlaga, da je to pošteno, demokratično in bratsko.

Brat Klemen pripominja, čemu se prikrajšuje samo mala društva in velika pa obdržijo svoj stalež.

Brata Traven in Anderluch se pridružujeta mnenju glav. tajnika.

Brat Ludwig pripominja, naj se ozira tudi na teritorij in se dež društva, če je sploh mogoče pridobiti več članstva kot ga imajo sedaj nekatera društva. V malih naselbinah je težko pridobivati novo članstvo. Strinja se poleg brata J. Zalarja in se pridružuje mnenju gl. tajnika.

John Zalar predlaga, da se tozadevna debata zaključi. Zbornica sprejme.

Brat Česnik predlaga, da ostane točka po starem in sestra Bajt predlog podpira. Ker je bil predlog odbora z večino glasov sprejet, ostane navedeni predlog mrtev.

Brat John Dolčič soglašja s predlogom odbora za pravila in priporoča, da ga zbornica sprejme.

Sestra Sedmak je proti temu, da se poviša kvota za volitev delegata nad 25 članov.

Brat Rotar je mnenja in tudi društvo ima tozadevno priporočilo, da se delegacija skrči in nobeno društvo ne bi smelo imeti več kot pa 3 delegate. Pripominja, če se velika društva tej akciji pridružujejo, ki bi bila bolj oškodovana nego mala, čemu so proti. Če se ravno govori o štednji, tukaj je mesto, ko se lahko štedi.

Brat Slak se strinja s priporočilom glav. tajnika in brat Rosa je tudi proti temu, da bi se mala društva na volitvi delegacije prikrajšala.

Sestra Bradač želi podati nekoliko pojasnila bratu J. Rotarju o zadržanju njihovega društva, ki je največje in ima največ delegatov. Sestra Bradač se strinja s priporočilom gl. tajnika.

Točka 18. prečitana. Sestra Zalokar ima priporočilo, naj bi se točka glasila tako: "Društva, ustanovljena v konvenčnem letu, niso upravičena do delegata. "Kushlan, član odbora za pravila pripominja, da ta pripomba, čeprav bi se to spremenilo drugače nego predlaga odbor, ne spremeni dejstva, ker konvenčno leto in predkonvenčna doba 6 mesecev je skoro isto razdobje in je le diferena samo eden mesec. Brat G. Turk pojasnjuje točko in brat Černe se strinja z odborom. Predlog gre na glasovanje in je bil soglasno sprejet.

Točka 20. sprejeta kot čitana.

Točka 21. Spremeni točko v toliko, da se zadnja dva stavka črtata in nadomestita sledečim besedilom: "Pri isti seji mora društvo izvoliti namestnike delegatom in sicer ne manj kot je delegatov. Tisti namestnik, ki prejme največ glasov, prvi nadomestuje delegata v slučaju odsotnosti, smrti ali bolezni slednjega. Po istem redu zastopajo namestniki morebitna izpraznjena mesta delegatov."

Brat Kushlan pojasnjuje pomen izpremembe in to iz vzroka, ker je potrebna, da ne pride do slučajja, da sta za časa konvencije delegat kot tudi njegov izvoljen namestnik zaposlena ali kako drugače zadržana. V temu slučaju pa če se ta izprememba sprejme, bo pa namestnik po vrstnem redu prejetih glasov zavzel delegatsko mesto.

Predlog odbora je bil z večino glasov odobren z naznanilom spremembe, ki je zgoraj omenjena.

Točka 22 se po odboru za pravila v toliko spremeni, da se doda za besedo tajnika tudi beseda "blagajnika." Pravilno se glasi nanašajoči stavek sledeče: "Poverilne listine morajo biti podpisane od društvenega predsednika, tajnika in blagajnika ter opremljene z društvenim pečatom."

Predlog odbora za pravila sprejet z dodatkom besede "blagajnik."

Točke 23., 24., 25., 26. sprejete po zbornici kakor so bile čitane po odboru za pravila.

Točka 27. sprejeta s popravkom kot sledi: Zadnjemu stavku točke se doda sledeče besedilo: "Član, ki je uslužben pri kaki življenjsko-zavarovalniški družbi, ne more biti voljen v glavni odbor, tako tudi ne more biti voljen v glavni odbor kdor ni zavarovan ntudi v bolniškem skladu." Zadnje besede v tej točki "voljeni v glavni odbor" se nadomesti z "člani glavnega odbora."

Predlog odbora za pravila je prešel na glasovanje in je dobil večino glasov.

Razprave o točki 27. Brat Pucelj ima dodatek oziroma nadomestek in sicer za tretjim stavkom, kjer je zadnja beseda "ponovna" in se prične novi stavek z besedo "Vsi" naj se nadomesti sledeče besedilo: Glavni odbornik SDZ. ne more biti: A. Ako ni ameriški državljan. B. Ako je odbornik kake slične organizacije (gl. zdravnik je izvzet). C. Ako je uposlen v kaki življenjsko-zavarovalni družbi. D. Ako je direktor bančnih zavodov ali kakoršnekolik za profit ustanovljene korporacije (izvzeti so direktorji narodnih domov in delavskih zadrug in korporacij.)

Debate radi točke 27. Brat Terbižan se strinja z bratom Puceljom, toda pristavlja, da je on proti temu, da bi sploh kateri direktor ene ali druge banke mogel biti tudi član gl. odbora. Brat Trebec pojasni pomen točke, ki jo priporoča odbor za sprejem kot predlog. Abram je proti temu, da bi mogli biti direktorji bank člani gl. odbora. L. Levstik se strinja z odborom, da se izključi od pozicije gl. uradnika ali odbornika zastopnike življenjsko zavarovalnih družb. Brat Pucelj priporoča, da se spremeni točka 27. v toliko, v kolikor jo priporoča za spremembo. Povdarja, da ima Zvezi le koristiti in preprečiti marsikatero nepravilno.

Brat Kushlan povdarja, da brat Pucelj ni na mestu, ker imenuje v spremembi korporacije za profit, ki nimajo nikakega stika s poslovanjem Zveze. Pripominja, da točka, kakoršno priporoča odbor, ni nikako šikaniranje bančnih uradnikov, toda gre se zato, ker se interesi ene in druge organizacije križajo. Namen v celoti je, da se s to točko Zvezi le koristi.

Brat Lunder pripominja glede Puceljinega dodatka, da so direktorji tudi v Slov. Nar. Domovih.

Sestra Močnik se ne strinja s tem, da se direktorje banke od glav. urada šele tistikrat odstavi, ko se pričinja na dotično banko denar nalagati. Je zato, da se iz volitve v glav. odbor izključi direktorje vseh bank. Durn pojasni, da vsak tak slučaj dotičnega člana silijo pravila, da resignira. Brat Knaus pripominja, kako vendar mora biti to pošteno, da se izključuje vse one, ki so lastniki korporacije osobito onih, ki nimajo nič stika z Zvezo.

Brat Rosa stavi predlog, da se debata zaključi; sprejeto.

Brat Pucelj ponovno utemeljuje svoje priporočilo in brat Ludwig želi da se točka 27. tako čita kot je bila popravljena.

Brat Dolčič opozarja delegacije na večerno prireditev s kazanjem slik po ustanovitelju Zveze Anton Grdinu. Pričetek ob 7. uri zvečer.

Glavni tajnik poroča, da nam je cvetličarna Ignac Slapnik poslala lepe cvetlice z iskrenim voščilom dobrega uspeha.

Glavni tajnik prečita brzojavke in častitke delegaciji. Brzojavne častitke: Slov. Del. Dom, Cleveland, društvo Majnik št. 28. SDZ. Pismene častitke: Slov. Narodni Dom Newburg-Cleveland, urednik glasila K. S. K. J. Mr. Zupan, Cleveland, društvo Golden Star št. 53 SDZ. Akron, Ohio, društvo Bratska Sloga št. 32 SDZ. Warren, Ohio, Slov. pevsko društvo Zvon, Cleveland. Članica Mrs. Mary Lušin iz Clevelanda, ter društvo Sv. Ane.

Ker je poldne, konvenčni predsednik glasom poslovnika zaključi dopoldansko sejo in naznani, da se popoldanska seja nadaljuje ob 1. uri popoldne.

Joseph Skuk, konvenčni predsednik;

Joško Penko, konvenčni zapisnikar.